

volterra

DUURZAME ENERGIE
VOOR HET MEETJESLAND

VOLTERRA

JAAR VERSLAG

2023

Inhoud

JAARVERSLAG VOLTERRA 2023

05

Voorwoord

06

Energie-
diensten

- 06 Eigen stroomafname
- 07 Dienstverlening samen met gemeenten
- 08 Groepsaankoop zonnepanelen
- 09 Informeren van burgers
- 11 Volterra als sociale organisatie
- 12 Volterra als actief lid van REScoop Vlaanderen

10

Investerings
projecten

- 10 Zonne-energie
- 12 Windenergie
- 13 Burgerwind op zee - het SeaCoop project

14

Innovatie
projecten

- 15 Subsidieproject Leader: "energie autonomie in lokale plattelands-gemeenschappen"
- 16 Drijfkracht, ons gratis fietsop-laadpunt in Eeklo

17

Sociale
onderneming

- 17 Groepsaankoop Zon
- 17 businessmodel Power Up 2.0 e.a.
- 18 Sociale Kruidenier Evergem
- 19 Groepsaankoop Zon, huurder/verhuurder aanbod in Eeklo

20

Coöperatie

- 20 Nieuwe statuten en brainstorm
- 21 Bestuur
- 21 Samenwerking
- 21 Communicatie
- 21 VZW Vrienden van Volterra
- 22 Coöperanten
- 22 Zonnewindfeest, feest van de duurzaamheid - 10 jaar Volterra

24

Financieel
verslag

- 24 Balans
- 25 Resultatenrekening

26

Vooruitblik

VOORWOORD

Volterra kan over 2023 een zeer goed boekhoudkundig resultaat voorleggen. Investeringsgewijs lopen we wat achter op onze plannen: er konden weinig investeringsprojecten gefinaliseerd worden, en we hebben in 2023 ook nog geen subsidiedossier kunnen binnenhalen. Operationeel zijn we aanzienlijk versterkt: een volledig jaar een halftijdse medewerker zo dat we meer dossiers konden behandelen en een aantal nieuwe vrijwilligers die ons kwamen versterken. Ook wat naambekendheid betreft gingen we er op vooruit, door de nieuwsbrieven en Facebookcampagnes, ondersteund met verzorgde publicaties.

Onze windturbine achter de Huysmanhoeve heeft fantastisch gedraaid. De windturbine produceerde ongeveer 25% meer energie: 6.300 MWh waar we een gemiddelde van 5.000 MWh verwachten. En die meevaller werd dan nog versterkt door vrij hoge energieprijzen, waardoor we in 2023 een uitzonderlijk goed financieel jaar hebben gehad.

In de tweede helft van 2023 (en eerste helft van 2024) kenden we een onverwachte daling van de energieprijzen. En ontvangen we ook geen groenestroomcertificaten meer. Dit zal een negatief effect hebben op de financiële resultaten in de komende jaren, omdat we dan minder ontvangen voor de electriciteit die we injecteren op het net. Door een snelle toename van het aandeel hernieuwbare energie in de energiemix van Vlaanderen, wordt er veel energie geproduceerd op hetzelfde moment waardoor de prijs laag wordt voor de geïnjecteerde electriciteit. Het komt er dus op aan zo veel mogelijk energie onmiddellijk te verbruiken. Een belangrijke uitdaging waarbij we concreet op zoek gaan naar oplossingen en opportuniteiten, zoals het toepassen van energiedelen, collectieve batterijopslag en slimme sturing van onze installaties.

Op het vlak van nieuwe investeringen realiseerden we een zonneproject voor restaurant Chef & Zus in Eeklo. Daarnaast bouwden we een goede samenwerking op met het lokaal bestuur in Maldegem in het kader van de VEB-raamovereenkomst. In de gemeente Maldegem worden zonnepanelen geplaatst op sporthal De Berken in Kleit en zijn we volop bezig met het uitwerken van de plannen voor andere gemeentelijke gebouwen. We hadden veel leads voor zonnepanelen, maar de markt is zeer concurrentieel en gezien de lage intrestvoeten

in 2023 was zelffinanciering een mogelijke optie voor de klant. We merken ook dat de doorlooptijd van de verschillende projecten lang is en soms enkele jaren in beslag kan nemen. We blijven volharden en dat loont! We kunnen alvast verklappen dat binnenkort verschillende grote zonneprojecten in de realisatiefase komen. Meer info volgt de komende maanden via onze Nieuwsbrief en sociale media.

Voor de projecten in de gemeente Maldegem lanceerden we in december 2023 een kapitaaloproep. Onze vrijwilligers hebben de 11.000 bussen in Maldegem geflyerd, met eerder matig succes qua ingezamelde gelden.

Onze stroomleverancier Ecopower heeft in mei 2023 - gedurende zes weken - terug nieuwe klanten toegelaten. En vanaf januari 2024 kunnen onze coöperanten opnieuw Volterra-stroom aankopen bij Ecopower. Wij hebben actief onze coöperanten daartoe aangeschreven en begeleid.

Samen met Stroomvloed (collega burgerenergiecoöperatie) haalden we een project voor groepsaankoop van zonnepanelen binnen bij Veneco (intergemeentelijke samenwerking). Deelnemen aan een groepsaanbod voor particulieren was een van de aanbevelingen uit de brainstorm met onze coöperanten tijdens de vorige buitengewone algemene vergadering. Tijdens die buitengewone vergadering werden ook onze nieuwe statuten goedgekeurd.

Energie- diensten

Eigen stroomafname

In maart en daarna nogmaals in november mochten we het einde van de contractstop bij Ecopower aankondigen. De eerste keer dat onze coöperanten opnieuw Volterra stroom konden aankopen was in mei 2023 en duurde een zestal weken. Dankzij een directe en doorgedreven communicatie met onze coöperanten, meldden zich in die periode 37 coöperanten van Volterra als nieuwe klant van Ecopower voor stroomlevering. Helaas was een nieuwe contractstop nodig na die zes weken, omdat de beschikbare hoeveelheid coöperatief opgewekte energie volledig was ingevuld. In november werd de markt opnieuw geopend voor extra klanten, en hield Volterra andermaal zeer nauw contact met haar coöperanten en schreven zich opnieuw 14 gezinnen in.

Intussen tellen wij bij Volterra 93 coöperanten (van de meer dan 650 coöperanten, of ongeveer 15%) die onze eigen Meetjeslandse stroom afnemen via Ecopower – allicht zijn het er meer omdat een aantal van onze coöperanten ook coöperant van Ecopower zijn. In 2023 produceerde Volterra 1,74 miljoen kWh energie, dat komt overeen met hernieuwbare energie voor 500 gezinnen. Er is dus nog veel ruimte voor onze coöperanten bij onze energieleverancier om energie af te nemen van Volterra. We lanceren in 2024 dan ook een ambassadeurschap van coöperanten van Volterra die de voorbije jaren goedkoop lokale stroom afgenomen hebben.

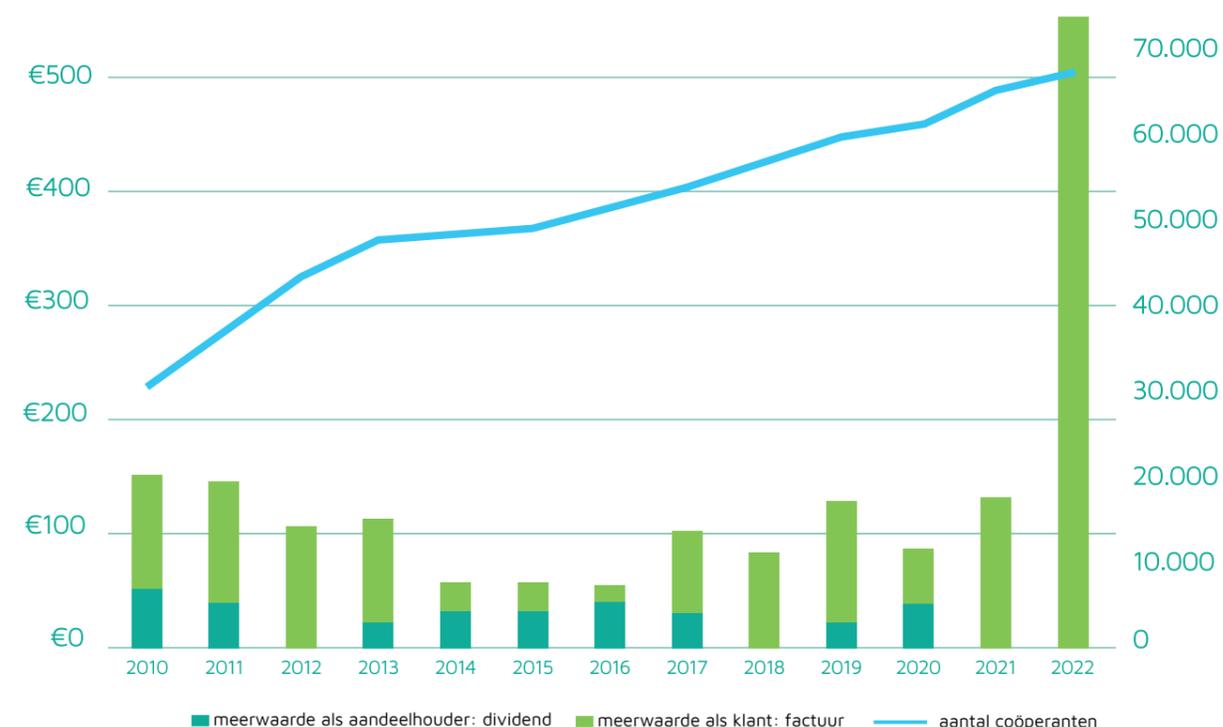
Vandaag is Ecopower als leverancier van hernieuwbare energie niet de goedkoopste op de markt, dat leert ons de V-test (VREG). De injectievergoeding voor zelf opgewekte (zonnestroom) is wel de hoogste in de lijst en als je die combineert met de tariefformules, dan zijn de tarieven voor burgerenergie nog altijd concurrentieel in tijden van goedkope energieprijzen.

Als je over een langere periode de energieprijzen vergelijkt, dan is het voordeel op de energiefactuur van burgerenergie opvallend hoog. In het crisisjaar 2022 genoten coöperatieve huishoudens zelfs een voordeel van gemiddeld 550 euro op hun energiefactuur. Coöperaties zijn veerkrachtig en robuuster in crisisperiodes, dat is historisch een gekend fenomeen (prof. Tine De Moor, economische en Sociale geschiedenis).

Onderstaande grafiek toont de evolutie van de meerwaardecreatie sinds 2010 op basis van officiële cijfers uit V-test VREG en jaarverslagen. De economische meerwaarde (rood = voordeel energiefactuur) blijkt een veelvoud van de financiële meerwaarde (blauw = dividend).

MEERWAARDE LEDEN BURGERENERGIE-COÖPERATIES
(LEVERINGSVERGUNNING ECOPOWER)

Dienstverlening samen met gemeenten

In het kader van het Lokaal Energie- en KlimaatPact (LEKP) kan Volterra als energiecoöperatie een belangrijke rol spelen. De lokale besturen die het LEKP ondertekenden, streven belangrijke energie- en klimaatambities na tegen 2030 met tussentijdse doelstellingen tegen 2025. Tegen 2030 moeten ze 1 coöperatief/participatief energieproject uitvoeren van 36 kWp per 500 inwoners, met tussentijds tegen 2025 18 kWp per 500 inwoners (LEKP 2.1). Ook elektrische autodeelsystemen en extra laadpunten bieden opportuniteiten voor de energiecoöperaties. Bovendien biedt samenwerking met Volterra als sociale onderneming, mogelijkheden voor gemeenten om ook de sociale component van de energietransitie te ondersteunen.

Groepsaankoop zonnepanelen

Op onze buitengewone algemene vergadering van 24 juni 2023 keurden we niet enkel nieuwe statuten goed, maar hielden we ook een brainstorm. Een voorstel van onze coöperanten om meer mensen te betrekken bij onze coöperatie, was een groepsaankoop zonnepanelen voor particulieren te organiseren met een aanbod op maat en kwaliteitscontrole.

Energiehuis Veneco lanceerde op 14 maart 2023 een opdracht voor het organiseren van een groepsaankoop zonnepanelen om de woon- en energieloketten van 19 gemeenten in Oost-Vlaanderen te ondersteunen in de ontzorging van particulieren. De groepsaankoop legde een focus op doelgroep 3 van de MijnVerbouwPremie (eigenaars-bewoners met een laag inkomen). Volterra en Stroomvloed bundelden hun krachten en schreven hierop in. Met succes, want in de zomer haalden we het project binnen.

Onze Groepsaankoop (groepsaankoopzon.be) zetten wij met volgende klemtonen in de markt. Groepsaankoopzon.be is:

- **Ontzorgend en betrouwbaar, met een duidelijk stappenplan**
- **Objectief en niet afhankelijk van commerciële spelers**
- **Hoge kwaliteitsnormen aan scherpe prijzen**
- **Voor en door burgers, met ontwikkeling van meer hernieuwbare burgerenergie en inzet voor rationeel energiegebruik**
- **Goed voor budget én milieu**

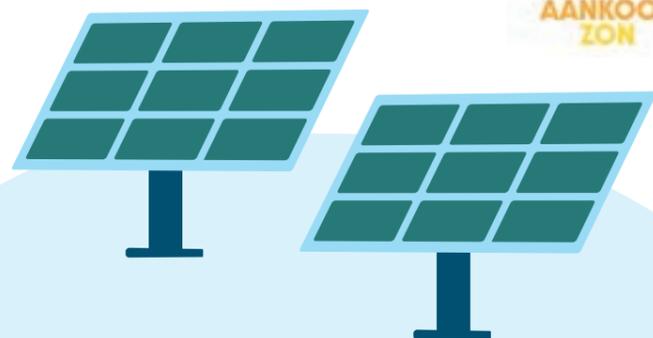
De beide burgerenergiecoöperaties zetten met deze groepsaankoop hun expansie door met verdere stappen naar professionalisering en kiezen bewust voor uitbreiding van hun aanbod energiediensten voor huidige en toekomstige coöperanten. Door de krachten te bundelen en gebruik te maken van dezelfde aanpak, dezelfde installateurs, hetzelfde opleidingstraject voor energiescanners, dezelfde tools en website, een gedeeld platform, ... gaat géén schaalvoordeel verloren in deze samenwerking. Tegelijk blijven we wel lokaal, uniek en authentiek tijdens de klantreis (het traject tussen een klant en een dienstverlening). Het Volterra-team nam de leiding in de organisatie van de opleiding van en het uitwerken van de tools voor de energiescanners in de gemeenten. Als sociale onderneming richt Volterra zich ook op de specifieke doelgroep 3 van MijnVerbouwPremie. Het Stroomvloed-team nam het opzetten van het platform en het coördineren van de selectie van installateurs onder haar hoede. Stroomvloed en Volterra waren een drijvende kracht tijdens de campagneperiode, zowel in samenwerking met de gemeenten als door een online campagne.

Het opdrachtgebied werd onderling als volgt verdeeld:

Volterra: Meetjesland :Aalter, Destelbergen, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Lievegem, Lochristi, Maldegem, Melle, Sint-Laureins, Wachtebeke, Zelzate.

Stroomvloed: Assenede, Deinze, De Pinte, Gavere, Merelbeke, Nazareth en Zulte.

Volterra behandelde in 2023 een 18-tal aanvragen, waarvan er 2 effectieve installaties zijn geïnstalleerd en gekeurd. Dit resulteerde in een commissie van 655.65 EUR voor Volterra. Volterra en Stroomvloed ontvangen 7% van het offertebedrag van de aannemer voor ons deel in de werklust, behalve voor eigenaars-bewoners met een laag inkomen, waar we een vergoeding ontvangen van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA). De officiële einddatum van de opdracht van Veneco was einde 2023. Stroomvloed en Volterra besloten inmiddels de groepsaankoop verder te zetten zonder de intercommunale Veneco. Website, communicatieplatform, overeenkomsten met leveranciers zijn voorhanden, een doorstart in 2024 zonder Veneco bleek dan ook eenvoudig en met beperkte administratieve last.

Informerende van burgers

We besteedden veel aandacht aan het informeren van burgers over de energietransitie en over coöperatieve hernieuwbare energie.

Met KWB deden we een aantal infosessies in Ertvelde (28 februari) en Eeklo Sint-Jozef (21 maart). KWB stelde in haar lokale afdelingen de energietransitie als thema voor. Volterra nam deel aan die sessies en bracht actief haar verhaal van burgerenergie.

Met Landelijke Gilden hadden we een identieke samenwerking (o.a. Aalter op 26 mei 2023). Landelijke Gilden stelde haar thema rond de energietransitie energie@home voor aan een aantal lokale afdelingen. Volterra presenteerde daarbij haar missie en werking.

Ook educatief draagt Volterra haar steentje bij. Op 27 januari 2023 was ons bestuurslid Emmanuel Steyaert lesgever van dienst bij Spes Nostra Instituut Zedelgem in het kader van Vlajo 'Ondernemers in de klas'. En ook bij Bovenbouw SL campus Zomergem op 8 mei 2023. Over burgerenergiecoöperaties, bedrijfsvoering en hernieuwbare energie.

Volterra hield vier informatieavonden genaamd burgerenergie@Meetjesland, sessies in Maldegem, Eeklo, Kaprijke en Sint-Laureins. Dit zijn de vier gemeenten waarmee Volterra een VEB-raamovereenkomst heeft voor zonnestroom met burgerparticipatie. In die vier gemeenten, maar ook in de andere gemeenten van het Meetjesland, bouwt Volterra verder contacten met de lokale besturen uit.

Investerings- projecten

Zonne-energie

Opbrengst

Volterra produceerde in 2023 ongeveer 169.000 kWh met onze zonnepaneelinstallaties. Voor zon was 2023 een eerder zwak jaar met een beperkte zonneschijnduur.

Realisaties

We hadden in 2023 heel wat leads voor zonneprojecten bij organisaties en bedrijven. Een aantal van die leads liepen al sinds 2022. De markt is zeer concurrentieel en gezien de lage intrestvoeten in 2023 was zelffinanciering een mogelijk alternatief voor de klant. Onze realisaties bleven in 2023 beperkt tot 82 zonnepanelen of 34,85 kWp op restaurant Chef & Zus in Eeklo. Ze zijn operationeel sinds 3 oktober.

In het kader van de VEB-raamovereenkomst, gingen we in partnerschap met gemeente Maldegem. Het lokaal bestuur Maldegem investeert in de energetische renovatie van haar gebouwen – in het kader van de klimaatdoelstellingen die de gemeente wil halen en die geformuleerd zijn in het lokaal klimaat- en energiepact. Dat doet de gemeente deels in eigen beheer, maar deels heeft ze gekozen voor een samenwerking met onze energiecoöperatie. Volterra installeert en financiert 300 zonnepanelen op Sporthal De Berken in Kleit. Dit levert samen 165 kWp en dus energie voor 40 gezinnen. Sporthal De Berken is het eerste van de gemeentelijke daken in Maldegem dat Volterra zal voorzien van zonnepanelen en deze financieren, installeren en onderhouden via de VEB zonnestroomafnameovereenkomst. Andere daken zijn momenteel ook in voorbereiding. Het is duidelijk dat we in de toekomst nog meer partnerschappen willen uitbouwen met de Meetjeslandse gemeenten.

Onze verkooptrechter (projecten die gerealiseerd gaan worden) voor 2024 bevat vandaag ongeveer 4.000 zonnepanelen op 6 projecten, voor een investeringsbedrag van 1.000.000 euro.

In 2023 werkten we ook een verkoopcampagne uit specifiek gericht op bedrijven. De bedrijven in het Meetjesland zijn een doelgroep die we met onze coöperatie te weinig konden bereiken tot nu toe. We maakten een sterkte-zwakke analyse, een klantenbenadering en -presentatie, en een prioritering van bedrijfstypes. Het komt er nu op aan om de nodige energie te besteden aan deze doelgroep.

Een aantal leads zijn er recent bijgekomen. Dit geeft goede hoop, maar tegelijk stellen we vast dat na de verwachte installaties die we in 2024 willen realiseren, het aantal nieuwe leads momenteel gering is. We zoeken dan ook ons team te versterken met vrijwilligers voor projectwerving (prospectie) en mogelijks een ondernemer in bijberoep.

82
zonnepanelen
34,85
kWp

Windenergie

Opbrengst

Voor wind was 2023 een uitzonderlijk goed jaar. Ons aandeel in de windturbine (25%) was goed voor een energieproductie gelijk aan 1.645.430 kWh elektriciteit. De vergoeding voor windenergie was in 2023 ook hoog, ondanks de vrijwillige aftopping door de overwinstregeling van de federale overheid, waarbij we de overwinst liever aan de klant geven dan aan de overheid.

PRODUCTIE WINDTURBINE HUYSMANHOEVE

Verkenningen

We zagen reeds lang dat er langs de expressweg nog een aantal plaatsen open zijn voor windturbines. We zijn op zoek gegaan naar de eigenaars van deze percelen en kwamen op die manier in contact met een van deze eigenaars. Er werden een aantal contacten georganiseerd in samenwerking met Coopstroom, de Brugse energiecoöperatie. We zullen deze piste verder uitwerken samen met Coopstroom.

In het noorden van het Meetjesland is Volterra betrokken bij een windproject in samenwerking met collega burgerenergiecoöperaties. Een nieuwe, volledig Volterra windmolen kan hier tot de mogelijkheden behoren, en daar maken we ook werk van.

Burgerwind op zee - het SeaCoop project

Er wordt door de Belgische overheid een nieuw offshore windpark aangelegd voor de Belgische kust. 33 Belgische burgerenergiecoöperaties (waarbij ook Volterra) hebben de handen in elkaar geslagen en de coöperatie SeaCoop opgericht, waarin alle 33 coöperaties aandeelhouder zijn volgens de ICA-principes.

In april 2024 zijn de voorwaarden voor de aanbesteding bekendgemaakt. De aanbestedingscriteria zullen punten toekennen aan burgerparticipatie. De aanbesteding moedigt op die manier burgerparticipatie aan met levering van elektriciteit aan een fair tarief.

De ambitie is een zo groot mogelijke burgerparticipatie (en burgerenergiestroom) te realiseren in het volgende offshore windpark.

Volterra heeft eind 2023 een participatie van 10.000 euro in het kapitaal van Seacoop (910.000 euro).

Via Volterra zullen burgers mee kunnen investeren in offshore-windturbines en rechtstreeks toegang krijgen tot de energie die daar geproduceerd wordt. Volterra heeft zich bij Seacoop geëngageerd om actief bij te dragen door het verzamelen van 5.000.000 euro nieuw burgerkapitaal voor offshore windenergie.

Volterra en de 32 collega-coöperaties zullen daarbij ondersteund worden door een gezamenlijke communicatiecampagne om de kapitaalophaling in 2027 voor te bereiden. In dit kader werd door Seacoop reeds een marktonderzoek uitgevoerd bij de leden van de coöperaties (mei 2023) en bij het brede publiek (december 2023).

Innovatie- projecten

Volterra onderzoekt waar en hoe zij als burgercoöperatie een rol kan spelen in de energietransitie en de warmtetransitie. We sommen een aantal innovatieve verhalen op die in 2023 onder onze aandacht kwamen.

Voor het bedrijven/**energieterrein in Balgerhoeke** (E-hub-t) loopt er momenteel een provinciaal plan (PRUP). Volterra wil zijn diensten kenbaar maken en meebouwen aan een energieverhaal op dit terrein. Onder meer in de vorm van een zonnenveld, coöperatieve zonnepanelen op bedrijfsgebouwen, batterijopslag, thermische opslag en een lokaal warmtenet. Ook op andere locaties kan een batterijpark een piste zijn.

We onderzoeken hoe we in samenwerking met een lokale overheid een coöperatief totaalverhaal kunnen opzetten van **"e-mobility hubs"** met zonnepanelen, laadpalen, elektrische deelwagens en eventueel batterijen. Voor de elektrische deelwagens is burgerenergiecoöperatie Coopstroom een voor de hand liggende partner, want die hebben al een deelwagen in Eeklo die onze coöperanten zonder waarborg kunnen gebruiken via het CEDAN netwerk. We maakten een studie van een eventuele participatie in deelwagens. En we startten een analyse van investeringen in laadpalen.

Volterra werkt ook actief mee in de werkgroepen die **REScoop Vlaanderen** organiseert rond batterijopslag en rond elektrische deelmobiliteit. We onderzoeken verder hoe we als energiecoöperatie kunnen ontzorgen in renovatie van sociale woonwijken samen met bewoners, eigenaars en de gemeentelijke overheden, onder meer via kleine warmtenetten.

Volterra was ook betrokken bij gesprekken over de renovatie van de **kerk van Watervliet** en de – intussen stopgezette – piste voor een warmtenet. Ook bij het **warmtenet in Eeklo** rond de afvalverbrandingsoven zijn we betrokken geweest. De historiek en stand van zaken van het warmtenet in Eeklo vind je hier terug: <https://www.warmteneteeklo.be/tijlijn/>.

We onderzochten of we konden antwoorden op een aanbesteding voor een totaalproject energie en warmte – integrale energieoplossingen – konden doen voor een grote school als Ten Doorn, inclusief energiedelen met zonnepanelen, doorgedreven meetinstallatie en inclusief educatieve inbreng. Voor warmte onderzoeken we of riothermie en aquathermie een oplossing kan bieden in het Meetjesland en welke vormen van warmteopslag mogelijk zijn.

Subsidieproject Leader: "energie autonomie in lokale plattelandsgemeenschappen"

In het najaar van 2023 maakten we werk van onze allereerste aanvraag voor een Leader project (subsidieprogramma voor plattelandsonwikkeling). Ons project "energie autonomie in lokale plattelandsgemeenschappen" werd aangemeld begin januari 2024.

Het doel van het project is in landelijke gebieden de daken van landbouwbedrijven te gebruiken, om stroom te produceren voor de omwonende burgers, en op die manier een energiegemeenschap te creëren die autonoom kan zijn op vlak van energie (productie en verbruik).

Vaak hebben landbouwers een bestaande zonne-installatie die werd gedimensioneerd op basis van jaarverbruik met een terugdraaiende teller. Die terugdraaiende teller gaat er vroeg of laat uit, en dan is de installatie een pak te klein.

Met burgerkapitaal kan het volledige dak van loods/schuur/etc. worden volgelegd met zonnepanelen, hoeft de landbouwer zelf de investering niet te doen maar heeft die toch voordelige elektriciteit. Door deze installaties toe te voegen aan een energiegemeenschap kunnen we ervoor zorgen dat omwonenden en bedrijven in de buurt kunnen gebruikmaken van de geïnjecteerde elektriciteit in het net aan een redelijke kost. Door een directe link te creëren tussen productie en consumptie binnen deze energiegemeenschap zorgen we voor een economische valorisatie van de injectiestroom en proberen we zo een antwoord te bieden op de steeds dalende injectievergoeding.

We onderzoeken in dit subsidietraject hoe we dat kunnen combineren met andere energieconcepten (zoals wind, vergisting, lokale biomassa, batterij opslag en energiedelen) om zo energie autonome plattelandsgemeenschappen te ontwikkelen.

In mei 2024 kregen we positief nieuws. Ons project is goedgekeurd. Dankzij deze LEADER subsidie kan Volterra een bijkomende VTE gedurende 2 jaar inzetten voor de regionale energietransitie. Van deze bijkomende personeelsinzet wordt 65% gesubsidieerd door LEADER. Dit extra personeelslid zal een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere uitbouw van Volterra als duurzame partner voor de ontwikkeling van energieprojecten voor de lokale gemeenschap.

Foto: We gingen in maart 2024 op bezoek bij Richtpunt campus Eeklo waar dit fietsoplaadpunt op zonnestroom in de maak was. We konden met eigen ogen zien hoe leraren en leerlingen het beste van hun kunnen inzetten.

Drijfkracht, ons gratis fietsoplaadpunt in Eeklo

Samen met De Verstelling Eeklo diende Volterra een project in genaamd 'Drijfkracht'. Met dit project bouwen we een fietsoplaadpunt op zonnestroom (inclusief batterij) uit, dat op verschillende plaatsen kan worden ingezet, maar vooral in het centrum van Eeklo zal geplaatst worden. Het gebruik (en de stroom) ervan zal gratis zijn, want de zon schijnt voor iedereen! Dit project kreeg in april 2023 van stad Eeklo een burgerbudget toegekend van 13.000 euro. Het project wordt momenteel gefinaliseerd en zal in 2024 de eerste elektrische fietsen in Eeklo kunnen laden.

Het fietsoplaadpunt wordt voorzien van 9 oplaadpunten en is overkapt met zonnepanelen die een batterij voeden van waaruit de fietsen opgeladen worden. Er is geen netaansluiting nodig. Op die manier kan de constructie indien nodig of gewenst verplaatst worden. Het oplaadpunt heeft de afmetingen van een standaard parkeervak.

De Eeklose firma Timmerman EHS engageert zich voor de uitvoering van de constructie en de herstellende van Repair Café Eeklo voor het elektrisch gedeelte. Het fietsoplaadpunt wordt momenteel op de school Richtpunt Campus Eeklo door studenten als eindwerk gemaakt. (foto) Door het plaatsen van een fietsoplaadpunt op zonnestroom op een locatie met veel horecazaken zoals de Eeklose Markt kunnen fietsers die neerstrijken op de terrassen ondertussen hun fiets opladen en worden ook lokale ondernemers bij dit project betrokken. Het oplaadpunt wordt uitgebaat door burgers (vrijwilligers Volterra en De Verstelling) voor burgers. Bij het oplaadpunt worden ook infographics voorzien om het concept burgerenergie in de kijker te zetten. Tijdens de donderdagmarkt kan het oplaadpunt bemand worden met een infostand.

Sociale onderneming

Volterra is naast coöperatie ook een sociale onderneming. Het is niet enkel onze doelstelling om de energietransitie te versnellen, maar ook om dit op een sociaal rechtvaardige manier te realiseren en voor de gemeenschap.

Groepsaankoop Zon

In het groepsaankoopproject werkten we een aantal voorstellen uit naar de gemeenten met mogelijkheden om mensen in energiearmoede te helpen.. De focus die in deze opdracht gelegd wordt op de specifieke Doelgroep 3 van de MijnVerbouwPremie - eigenaars-bewoners met een laag inkomen - sluit hier dan ook perfect op aan. Deze opdracht opnemen helpt ons dan ook om een van onze hoofdmissies, het bestrijden van de energiearmoede, te realiseren.

Volterra werkte een zestal voorstellen uit die we met de gemeenten die deelnemen aan de groepsaankoop verder willen uitwerken en concretiseren.

businessmodel Power Up 2.0 e.a.

Een van die voorstellen is Power Up 2.0 dat voortbouwt op het Power Up pilootproject in Eeklo. Power Up implementeert een vernieuwend businessmodel rond hernieuwbare energie en energie efficiëntie, samen met huishoudens in energiearmoede en lokale partners (gemeentes, sociale organisaties, burgercoöperaties, ...).

Via Power Up krijgen gezinnen met een beperkt budget toch de kans om in te genieten van burgerstroom van Ecopower. De stad Eeklo pre-financiert het aandeel, zodat de gezinnen niet zelf de vereiste 250 euro (2 aandelen) moeten betalen bij instap. Deze gezinnen betalen dit bedrag dan gespreid over zes jaar terug via de voorschotfactuur.

Stad Eeklo focust op het ontwikkelen van een financiële regeling voor kwetsbare gezinnen (met schulden), gebaseerd op de inkomsten van het participatie aandeel van Eeklo in onze windturbine aan de Huysmanhoeve, om de toegang te verbeteren tot lokale energie tegen een faire prijs. Wanneer ze uitstappen zijn ze dit geld niet kwijt. Zo kunnen ook gezinnen met een beperkt budget meegenieten van de goedkopere energie die in Eeklo lokaal

geproduceerd wordt. Power Up kreeg in november 2023 een Europese prijs voor sociale innovatie.

Het concept van Power Up 2.0 is geënt op dit model waarin een gemeente tussenkomt om energiearmoede aan te pakken, door gebruik te maken van de opbrengsten van burgerenergie.

Volterra financiert de installatie van zonnepanelen voor kwetsbare inwoners als onderdeel van zijn sociale missie. Deels recupereert Volterra deze kost via het injectietarief. Deels wordt ze gecompenseerd door de gemeente en – in geval van verhuur – door de verhuurder. De gemeente prefinanciert bijkomend het aandeel van 250 euro bij de energiecoöperatie Volterra. De gezinnen in energiearmoede zullen daardoor kunnen genieten van gratis stroom afkomstig van de zonnepanelen op hun dak en duurzame burgerenergie van onze overige productie-installaties als er onvoldoende zonnestroom beschikbaar is. Met deze en andere concepten in de strijd tegen energiearmoede benaderen we de gemeenten in het Meetjesland en werken we dit samen verder uit.

ZON ZONDER ZORGEN | Doe nu mee

Sociale Kruidenier Evergem

Volterra steunt de Sociale Kruidenier Evergem. De Sociale Kruidenier Evergem (SKE) is een winkel waar mensen in armoede tegen sterk verminderde prijzen basisproducten zoals voeding en verzorgingsproducten kunnen aankopen. Aan de winkel is ook een ontmoetingsruimte gekoppeld waar plaats is voor sociaal contact. De Sociale Kruidenier Evergem bestaat uit een groep enthousiaste vrijwilligers, die samen willen strijden tegen armoede als onrecht. Net omdat er enkel vrijwilligers bij betrokken zijn, is het project uniek in Vlaanderen. Van de 280 personen in Evergem die recht hebben om hier te winkelen, kunnen er vandaag 50 terecht in de winkel. Met extra fondsen wil de Sociale Kruidenier Evergem meer mensen bedienen.

Via het streekfonds Oost-Vlaanderen liep er in 2023 een crowdfunding voor de Sociale Kruidenier Evergem, waartoe Volterra 250 euro doneerde.

Groepsaankoop Zon, huurder/verhuurder aanbod in Eeklo

Een tweede Power Up businessmodel waarbij de groepsaankoopzon.be een belangrijke rol speelt, is een aanbod van zonnepanelen voor huurders en verhuurders in Eeklo. Vele huurwoningen hebben geen zonnepanelen. Zonnepanelen zouden nochtans in het voordeel van zowel huurder als verhuurder kunnen zijn. Voor de verhuurder stijgt de waarde van zijn woning, en hij beantwoordt aan de strenger wordende regels rond hernieuwbare energie. De huurder krijgt intussen gratis stroom tijdens zonne-uren en geniet van een injectietarief. Voorwaarden zijn dat huurder en verhuurder een akkoord maken, dat het dak geschikt is, één huishouden huisvest en dat de woning in Eeklo gelegen is. De verhuurder investeert, maar de huurder betaalt ook een bijdrage in de aankoop van de zonnepanelen die via een addendum op het huurcontract wordt geregeld. Dit modelcontract werd binnen het PowerUp project opgesteld en juridisch afgetoetst, zodat zowel huurder als verhuurder met een gerust hart kunnen genieten van de voordelen van zonnepanelen. Het groepsaankoopzon.be aanbod van Volterra houdt de prijs laag en garandeert een hoge kwaliteit. Later zal geëvalueerd worden om dit model ook uit te rollen in de andere Meetjeslandse gemeenten.

Coöperatie

Nieuwe statuten en brainstorm

Op onze bijzondere algemene vergadering van 24 juni 2023 keurden we nieuwe statuten goed. De administratieve horde van de aanpassing aan de nieuwe vennootschapswet werd vlot genomen. Op diezelfde vergadering hielden we ook een brainstorm met onze coöperanten en behandelden we drie hamvragen. Met deze input zijn we aan de slag gegaan om dit verder uit te werken.

1. hoe vullen we onze sociale onderneming concreet in?

door ons sociaal doel in te bedden in onze bedrijfsvoering, onder meer door maatwerkbedrijven uit de sociale economie in te schakelen.

2. hoe betrekken we meer mensen bij onze activiteiten en onze werking?

betrek het georganiseerd middenveld en betrek jeugdbewegingen uit het Meetjesland en gebruik het als wervingskanaal.

3. hoe zamelen we (veel) geld in?

promoot de afname van eigen stroom aan een stabiele lage prijs op lange termijn.

Bestuur

Tweewekelijks houden we een avondlijke open bestuursvergadering, open voor alle vrijwilligers die willen deelnemen. Momenteel tellen we vijf bestuurders, een halftijds personeelslid en enkele vrijwilligers. We vormen een sterke ploeg die we heel graag zouden uitbreiden met nieuwe bestuurders en vrijwilligers. Volterra biedt vele opportuniteiten voor vrijwilligerswerk: projectwerk, communicatie, sociale media, financieel, technisch, marketing en verkoop, offertes maken, facturatie, boekhouding, ...

Voel jij je geroepen als coöperant om onze coöperatie te versterken? Laat het ons weten. We verwachten zeker en vast niet dat je tweewekelijks aanwezig bent. Alle kleine beetjes hulp zijn welkom!

Samenwerking

We werken in een aantal van onze projecten samen met andere energiecoöperaties, denk maar aan gedeelde zonneprojecten (met Ecopower en Energent) of denk aan de groepsaankoopzon.be die we samen met Stroomvloed gestalte geven. Het meest tot de verbeelding sprekend is allicht het SeaCoop project, waarbij we met de 33 andere REScoops in België samenwerken om van wind op zee burgerwind op zee te maken.

We zijn stichtend lid van REScoop Vlaanderen, we nemen deel aan de bestuursvergaderingen en aan een aantal van de werkgroepen binnen REScoop Vlaanderen zoals de werkgroep elektrische deelmobiliteit, batterijopslag en communicatie.

Communicatie

We publiceerden 9 nieuwsbrieven in 2023 en schreven een artikel in het ledenblad van Natuurpunt Meetjesland. We ontwierpen een sticker die we kunnen bevestigen, zowel binnen als buiten, bij onze wind- en zonprojecten. In 2024 zullen we nog meer initiatieven nemen om onze naamsbekendheid te verbeteren. Ons fietsoplaadpunt kan een referentie worden voor Volterra in Eeklo. We zoeken ook ambassadeurs bij onze coöperanten die onze diensten en projecten uitdragen. We versterken ons partnerschap met middenveldorganisaties, met bedrijven en met de lokale besturen.

VZW Vrienden van Volterra

Om mogelijke subsidies te kunnen aanvragen en onze vrijwilligers beter te kunnen ondersteunen werd de VZW Vrienden van Volterra opgericht, met Volterra als stichtend lid.

In de statuten van onze VZW lezen we wat haar doel is: "bijdragen aan de transitie naar een klimaatneutrale samenleving in het Meetjesland door het bijeenbrengen van burgers, ondernemingen, verenigingen en overheden, om te streven naar een sociaal rechtvaardige hernieuwbare energievoorziening, een sociaal rechtvaardige duurzame warmtetransitie en een duurzaam, circulair materiaalgebruik en kringlooeconomie. Het belangeloos promoten van alle activiteiten of producten met betrekking op hernieuwbare energie, duurzame warmte en circulair materiaalgebruik die kunnen bijdragen tot een rechtvaardige overgang naar een duurzame en klimaatneutrale samenleving."

Momenteel is de werking van de VZW beperkt tot ondersteuning aan Volterra. Maar de VZW kan in de toekomst eigen activiteiten ontwikkelen. Mensen die creatieve, sociale, energetische ideeën hebben, zijn steeds welkom.

Coöperanten

Onze campagne '1.000 nieuwe coöperanten' liep door in 2023. We trokken 45 nieuwe coöperanten aan in 2023. Naar het einde van 2023 werd de campagne op pauze gezet om een kapitaalronde te starten voor de financiering van de zonnepanelen op sporthal De Berken in Kleit. We willen onze groep van enthousiaste coöperanten graag verder uitbreiden. We doen dan ook een warme oproep aan onze coöperanten om hun ambassadeursrol op te nemen en Volterra kenbaar te maken bij vrienden, familie en kennissen..

12 mei 2024. Zonnewindfeest, feest van de duurzaamheid - 10 jaar Volterra

Volterra bestaat 10 jaar en viert dat op 12 mei samen met Plattelandscentrum Meetjesland op de Huysmanhoeve met een feest van de duurzaamheid.

Dit Zonnewindfeest is een gloednieuw feest van de duurzaamheid en dus een unieke belevenis. We hebben een heel mooi programma op muziek gezet.

's Middags hielden we een gezellige duurzame markt met vele verenigingen, organisaties en coöperaties die bezig zijn met duurzaamheid of streekproducten. We versterken met dit feest ook ons partnerschap met dit duurzame middenveld. We voorzagen workshops voor jong en oud, sessies in de speakers corner, en heel wat beleving, animatie en een feestelijke muzikale omkadering.

ZONNE WIND FEEST

FEEST VAN DE DUURZAAMHEID

Financieel verslag

Balans

Het feit dat er weinig nieuwe projecten opgestart zijn in 2023 vertaalt zich in een vrij stabiele balans. We zien een drietal wijzigingen in onze activa. De vaste activa worden namelijk verder afgeschreven, en de geïnde facturen zorgen voor een gestegen saldo aan liquide middelen. Daarnaast vermelden we ook onze participatie in Seacoop CV, onder de post 'financieel vaste activa', die werd verhoogd met 5.000 euro zoals eerder afgesproken.

In de passiva zien we een lichte daling van de balanspost 'inbreng', omdat aan de vijf uittreedende vennoten meer kapitaal werd terugbetaald, dan de 52 nieuwe en bestaande coöperanten inbrachten. De handelsschulden nemen lichtjes toe vanwege de late ontvangst van sommige facturen. De posten 'schulden voor belastingen en bezoldigingen' en 'overige schulden' blijven stabiel. De post 'overige schulden' omvat onder andere het voorziene uit te betalen dividend voor dit boekjaar.

ACTIVA

	2023	2022
Vaste Activa	826.432,37	845.564,74
immaterieel	0,00	0,00
windmolen	663.148,11	708.795,17
zonnepanelen	153.284,26	131.769,57
financieel vaste activa	10.000,00	5.000,00
Vlottende activa	602.053,47	490.447,60
handelsvorderingen	126.710,75	191.407,93
overige vorderingen	419,10	4,23
liquide middelen	474.835,65	299.035,44
overlopende rekeningen	87,97	
Totaal Activa	1.428.485,84	1.336.012,34

PASSIVA

	2023	2022
Eigen vermogen	1.304.476,85	1.240.905,05
inbreng	1.172.250,00	1.178.500,00
reserves	12.600,27	12.600,27
overgedragen resultaat	119.626,58	49.804,78
Schulden	124.008,99	95.107,29
handelsschulden	64.288,81	40.310,43
schulden mbt belastingen/bezoldigingen	24.479,25	19.368,43
overige schulden	35.240,93	35.428,43
Totaal Passiva	1.428.485,84	1.336.012,34

Resultatenrekening

In 2023 werd een uitzonderlijk hoge omzet geboekt voor de windmolen (42,8% of 68.721 euro meer dan vorig jaar). Dit is enerzijds het gevolg van de hoge energieprijzen, en anderzijds door de hoge productie windenergie (22% hoger dan vorig jaar). De omzet voor zon steeg met 9.100 euro (of 66%) vanwege hogere productie Zonneheem en betere prijzen.

Dankzij een lagere exploitatiekost voor onze windturbine nam de bruto marge sterk toe met 85.123 EUR (of 154%). Onze algemene kosten stegen met 29.338 EUR voornamelijk ten gevolge van de tewerkstelling voor een volledig jaar van onze eerste (halftijdse) werknemer (in dienst van september 2022). De post werkingskosten omvat onder meer kosten voor verzekeringen, lidgelden, publiciteit, kantoorbenodigdheden, kosten voor de accountant en de kosten van statutenwijziging.

Ook waren er sedert lang positieve financiële resultaten, door een termijnbelegging van liquiditeiten in overschot. Dit alles geeft een te bestemmen winst van 105.099 euro (57.196 euro hoger dan vorig jaar of 119%)

	2023			2022
	Wind	Zon	Andere	Totaal
omzet	229.156	22.783	30	251.968
rechtstreekste kosten	30.868	1.568		32.437
afschrijvingen	55.271	10.130		65.401
Bruto-marge	143.016	11.085	30	154.130
werkingskosten				19.564
personeelskosten				30.845
financiële resultaten				-1.377
belastingen op de winst				0
Te bestemmen winst				105.099
				47.903

Voor uit blik

De plotse onverwachte daling van de energieprijzen in de tweede helft van 2023 zal zijn effect hebben op de boekhoudkundige resultaten van de komende jaren. We ontvangen minder inkomsten voor de elektriciteit die we injecteren in het net. Daarnaast ontvangen we geen groenestroomcertificaten meer (voor de windturbine en enkele van onze eerste zonneprojecten).

Na een financieel uitzonderlijk goed jaar in 2023, weten we dus dat er meer dan waarschijnlijk mindere jaren aankomen mochten we niets ondernemen. De beste remedie om rendabel te blijven wanneer de inkomsten van onze bestaande projecten tegenvallen, is om meer projecten binnen te halen. We voorzien om het aantal nieuwe zonneprojecten op te schalen en maken daar actief werk van. We zoeken dan ook nieuwe bestuurders, vrijwilligers of betaalde krachten om nieuwe leads aan te reiken en verkoopopportunities binnen te halen.

Zowel in 2024 als in 2025 hebben we de ambitie om telkens 1 miljoen te investeren en voor hetzelfde bedrag nieuw kapitaal op te halen. Met een huidige verkooptrechter van ongeveer 1 miljoen euro in 2024, waarvan grotendeels de contracten werden ondertekend, hebben we een goede basis om deze doelstelling waar te maken. De ontwikkeling van nieuwe windprojecten zijn trage processen, maar de concrete gesprekken die momenteel aan de gang zijn met grondeigenaars en projectontwikkelaars stemmen ons hoopvol. Via het SeaCoop project wind op zee verwachten we de komende jaren (met focus in 2027) ook een grote noodzaak tot het ophalen van kapitaal om onze investering te verzekeren.

Het door Leader gesubsidieerde project "energie-autonomie in lokale plattelandsgemeenschappen" gaat van start en creëert perspectieven voor meer zonneprojecten. Door via dit project een tweede medewerker aan te werven zetten we verder in op de professionalisering en stabiliteit van onze coöperatie. Het is onze doelstelling om deze extra medewerker ook na afloop van het Leader project te kunnen behouden.

Volterra prospecteert nog meer op bedrijven, organisaties en lokale overheden. We worden hun degelijke professionele partner voor coöperatieve energieprojecten die de burger maximaal laten participeren in de energietransitie.

Indien we meer mensen weten te bereiken en te betrekken bij onze activiteiten ziet de toekomst er goed uit!

Volterra

Coöperatieve Vennootschap
met Sociaal Oogmerk

9988 Watervliet - Blekkersdijk 7
Ondernemingsnummer: 0546.911.140
RPR Gent Afdeling Gent

info@volterra.be
www.volterra.be

volterra

DUURZAME ENERGIE
VOOR HET MEETJESLAND